

Epístola del buit

Estimat mestre:

Avui fa quinze anys que ens va dir adéu. Era un dijous 7 de juliol de 2005. Havia matinat buscant la frescor del matí per estudiar, i a les vuit sonava el meu telèfon. Era la nostra amiga i excel·lent pianista Marisa Blanes. "José, *Amando ens ha deixat...*". En un principi no ho vaig entendre, o més be, el subconscient cercava trobar una realitat forana davant les paraules que em traslladaven un missatge tan inesperat com gens desitjat. El dilluns anterior, havíem parlat per telèfon per acordar la cita que teníem enmig el Certamen de València, amb els amics de la Banda Municipal de Santa Cruz de Tenerife. Em digué que volia quedar be amb aquella gent que tant ens cuidaren uns mesos abans en un concert memorable al Teatre Guimerà de la capital de l'illa. Encara recorde com si fos ahir, quan agafà del braç a l'Alcalde de la ciutat i tots dos feren esquadra a un racó de l'escenari, mentre jo dirigia *El Somni*.

Cada dia que passa hi ha sempre un moment per recordar-lo. Aquest matí, a l'assaig amb la Banda Municipal de Barcelona, no he pogut evitar recordar la seua música mentre hi trobava paral·lelismes amb dues obres del programa que estem preparant. D'una banda, el *Chorale and Alleluia* (1954) de Howard Hanson, ens apropa a una relectura dels corals clàssics amb les vestimentes estètiques de la dècada dels cinquanta del segle XX. Comentava als companys, com de properes poden estar tant aquesta partitura i la seua *Aleluya* (1958), de la qual en diem que és la primera marxa cristiana. En totes dues hi ha una clara intenció estètica de barrejar elements arcaics amb els ulls de la contemporaneïtat. La litúrgia i la destresa de totes dues ens fan evolucionar i ens poden servir d'aliment pedagògic per al futur. Amb partitures com aquestes, te n'adones que la bona música la porta i la transporta la pròpia evolució de l'ésser humà. Després, el llenguatge litúrgic del *Poème du Feu* (1978) de la mestra francesa *Ida Gotkovsky*, ens evocava records dels acords i textures del seu *Concert per a banda* que gaudirem el passat gener tot barrejant els músics de Barcelona amb els de la Banda Municipal de Bilbao a dos concerts inoblidables. Les escalístiques de Messiaen, la disciplina de Nadia Boulanger, han marcat el treball de vostè i el de la mestra Gotkovsky, tot fent que, quan ens apropem a les seues partitures, esdevenim infants meravellats davant un immens paisatge d'art que ens envolta d'amor; aquell amb el qual han creat tots dos els seus pentagrames. En dues setmanes, també amb la Banda Municipal de Barcelona, tindrem la sort de rodar entre els miralls de colors del seu preciosista *Caleidoscopio* (1995), una obra de la qual mai n'havíem parlat i que vaig descobrir, sobtadament, a Suïssa, país que li l'encarregà per al *Internationale Festliche Musiktage* de la ciutat d'Uster. Quan tingué la partitura entre mans, vaig respirar ambients que ja coneixia amb obres com *Abracadabra* (1980) i vaig gaudir de la pulcritud, el detall i la puresa de llenguatge que aprofita la gama bandística des d'una perspectiva molt acurada i artesanal. Recorde quan l'estrenàrem amb l'Orquestra de Vents "Filharmonia" allà pel 2014 i un músic em digué: "No sembla Blanquer...". I és que, mestre, necessitem més d'una vida per entendre la grandiositat del seu art, la immensitat del seu legat artístic i humà. Som dèbils i febles, però la seua música ens ajuda a créixer i evolucionar. És quasi com una teràpia, aquella que sempre m'explicava de l'espiral, que torna enrere per pillar força i seguir sempre cap al davant, tot generant un moll que amorteix el dolor de la vida.

I sí, mestre, ens fa buit. Hi ha una mena d'esvoranc a l'ànima sempre que una persona estimada deixa de compartir moments amb nosaltres. I tot i que tenim la seua música, els seus llibres, les fotografies o els vídeos que compartírem, egoïstament voldríem tenir-lo ací, per que ens digués alguna cosa, amb paraules, amb música... Tots els anys, la nit de Cap d'Any, quan entra l'1 de gener, a casa ens mirem i diem: "*Ara estaria telefonant-nos Amando,...*". I és que tenia molta gràcia per endolcir-nos la vida amb moments senzills plens d'absoluta tendresa. No sap quant ho trobem a faltar.

Ja se que no llegirà aquesta epístola. Sempre em deia que li escrigués en valencià, tot i que vostè ho faria en castellà (igual m'ho deia l'enyorat Carlos Palacio). No se si és el pas del temps o la pròpia natura vital la que et fa tenir la necessitat d'evocar a qui estimes tot i ja no estar-hi present. Potser és un tractament curatiu per al dolor de l'ànima, una mena de medicina casolana que serveix de bàlsam davant l'absència. L'oblit és l'autèntica mort. Ni l'oblidem, ni podem fer-ho.

La terra li ha estat lleu, doncs no hi ha terra que eclipse la seua figura ni la seua música. Gràcies per seguir estant i per continuar donant-nos força.

Per sempre, mestre....

José R. Pascual-Vilaplana
Barcelona, 7 de juliol de 2020